

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК

03.09.2021

07-03-42S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

<i>ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ</i>		<i>PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF INCLUSIVE EDUCATION</i>
Шифр за ОП	OK3	Code in Educational Program
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: master's (second)
Галузь знань Соціальні та поведінкові науки	05	Field of knowledge: Social and behavioral sciences
Спеціальність Психологія	053	Field of study: Psychology
Освітня програма: Психологія		Educational Program: Psychology

Силабус навчальної дисципліни «Психологічний супровід інклюзивної освіти» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) освітнього ступеня, спеціальності 053 «Психологія» освітньо-професійної програми «Психологія». Рівне. НУВГП. 2021. стор.20

ОПП на сайті університету:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/16539>

Розробник силабусу: *Шпак Світлана Григорівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «26» серпня 2021 року

Завідувач кафедри: *Олексін Ю.П. д.п.н, професор.*

Керівник освітньо-професійної програми
«Психологія»

д.психол.н., проф. О.О. Ставицький

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № від “ ” 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

СЗ №-4203 в ЕДО.

© Шпак С.Г., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Психологія</i>
Спеціальність	<i>053 «Психологія»</i>
Рік навчання,	<i>1</i>
семестр	<i>1</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>20 год. / 2 год.</i>
Практичні заняття:	<i>10 год. / 8 год.</i>
Самостійна робота:	<i>60 год./ 80 год.</i>
Курсова робота:	<i>так</i>
Форма навчання	<i>Денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Шпак Світлана Григорівна, кандидат психологічних наук,
доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін*

Вікіситет http://wiki.nuwm.edu.ua/Шпак_Світлана_Григорівна

Як комунікувати s.h.shpak@nuwm.edu.ua

тел. 0973222488

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни
в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація
навчальної
дисципліни,
в т.ч. мета та
цілі

Даний курс є теоретико-методологічною основою сукупності психологічних знань професійної діяльності фахівця у галузі соціальних та поведінкових наук.

Метою вивчення дисципліни «Психологічний супровід інклюзивної освіти» є формування у майбутнього фахівця загальних та професійних компетенцій системи загальної психологічної підготовки в сфері інклюзивної освіти, засвоєння студентами знань про особливості надання психологічного супроводу та реалізації індивідуального освітнього маршруту дітей із особливими освітніми потребами.

Завданнями курсу є: надання знань про нормативно-законодавчу базу інклюзивної освіти, особливості філософії інклюзивної освіти та етики спілкування з особами з інвалідністю, структуру команди супроводу та кроків реалізації індивідуального освітнього маршруту дітей із особливими освітніми потребами, специфіку складання індивідуального плану розвитку дитини; ознайомлення студентів з основними спеціальними освітніми і фаховими техніками керівництва процесом навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами; розвиток навичок встановлення контакту, партнерської взаємодії, візуальної психодіагностики, конструктивного підходу у вирішенні проблем соціальної взаємодії; формування освіченої, творчої особистості майбутнього психолога, корекційного психолога, здатного створити позитивний клімат в шкільному середовищі та поза його межами; формування у майбутнього фахівця професійно-психологічної компетенції та позиції, потреби у самовдосконаленні.

Використовуються такі методи викладання та технології: тренінги, рольові ігри, стимуляційні ігри, обговорення, диспути, тренінги, презентації, міні-лекції, метод кейсів, метод портфоліо, моделювання професійної діяльності, ситуаційні дослідження та інші.

Посилання на
розміщення
навчальної
дисципліни на
навчальній
платформі
Moodle

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

ФК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

ФК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам і сім'ям у складних життєвих ситуаціях.

ФК11. Здатність розробляти й впроваджувати новітні, науково обгрунтовані методи, спрямовані на розвиток екологічної самосвідомості особистості.

Програмні
результати
навчання

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

РН10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

Перелік
соціальних,
«м'яких»
навичок (soft
skills)

Здатність логічно обгрунтовувати свою позицію, здатність до навчання, комунікативні навички, здатність подолання конфліктних ситуацій, здатність дотримуватись норм професійної етики, навички ефективної роботи у колективі, уміння налагоджувати контакти у сфері професійної діяльності, уміння слухати і запитувати, формування власної думки та прийняття

рішення та інші.

Структура
навчальної
дисципліни

Зазначено нижче в таблиці

Методи
оцінювання та
структура
оцінки

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати індивідуальні, самостійні завдання до семінарських занять, вчасно здати модульні контрольні знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом аналітичного дослідження разом із студентом. Також, студент під керівництвом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання практичних та індивідуальних робіт, здобувач вищої освіти отримує такі **обов'язкові** бали:

50 балів за усні та письмові завдання

10 балів за наукову роботу

Всього поточна складова оцінювання: 60

Модульна складова оцінювання:

Модульний контроль №1 20 балів

Модульний контроль №2 20 балів

Всього модульна складова оцінювання: 40 балів

Разом: 100 балів

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: виконання рефератів, есе дослідницького характеру, наукових тез або статей за темою курсу. Тему дослідницької роботи можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 26 запитань по 0,5 бали (13 балів), рівень 2 – 2 запитань по 2 бали (4 бали), рівень 3 – 1 запитання по 3 бали (3 бали). Усього – 20 балів.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezalezghnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Місце

Вивченню даної дисципліни передують вивчення предметів

навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	<p><i>першого (бакалаврського) освітнього рівня.</i></p> <p><i>Для вивчення даного курсу студентам необхідні знання з таких дисциплін: загальна психологія, вікова психологія, корекційна психологія, психодіагностика, основи психологічного консультування, основи психотерапії.</i></p>
Поєднання навчання та досліджень	<p><i>Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.</i></p> <p><i>В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу:</i></p> <p>Шпак С.Г. Психологічні аспекти реабілітації людини з обмеженими можливостями «Людина і суспільство: економічний та соціокультурний розвиток», Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Рівне: Рівненський інститут Університету «Україна».</p> <p>Режим доступу: http://www.univerua.rv.ua/VNS_3, 2015.</p> <p>Шпак С.Г., Степанюк Д.В. Дослідження психологічних особливостей дітей із затримкою психічного Соціально-гуманітарний вісник. Збірник наукових праць. IV науково-практична інтернет-конференція «Сучасні тенденції соціально-гуманітарного розвитку України та світу» В. 24 - Харків, 2018. – С. 13-15.</p> <p>Шпак С.Г., Кривопалова С.П. Соціально-психологічна адаптація дітей дошкільного віку до умов Будинку дитини Соціально-гуманітарний вісник. Збірник наукових праць. IV науково-практична інтернет-конференція «Сучасні тенденції соціально-гуманітарного розвитку України та світу» В. 24 - Харків, 2018. – С. 16-17.</p>
Інформаційні ресурси	<p>Національна бібліотека ім. В.І. Вернацького / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/</p> <p>Наукова бібліотека НУВГП (м.Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії)</p> <p>Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://osvita.ua/</p> <p>Вища освіта / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/</p> <p>Обласна наукова бібліотека (м.Рівне, майдан Короленка,6 / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.lib.rv.ua/</p> <p>Психологічний сайт http URL: http://psy.piter.com/</p> <p>Рівненська централізована бібліотечна система (м.Рівне, вул. Київська,44)/ [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.cbc.rv.ua/.</p>

Дедлайни та перескладання	<p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/ . Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.</p> <p>Перездача модульних контролів здійснюється згідно http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumenti .</p> <p>Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/</p>
Правила академічної доброчесності	<p>За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент <u>позбавляється подальшого права</u> здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.</p> <p>За списування під час виконання окремих завдань, студенту <u>знижується оцінка</u> у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.</p> <p>Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок задачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj</p>
Вимоги до відвідування	<p>Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо студент пропустив заняття з поважної причини або через хворобу, він може виконати індивідуальне завдання з пропущеної теми та набрати відповідну кількість балів.</p> <p>Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p> <p>При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341</p> <p>Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.</p>
Неформальна та інформальна освіта	<p>Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita.</p> <p>Зокрема, студенти можуть самостійно на платформі</p>

AXDRAFT опанувати матеріал одного із завдань вагою 15 балів за посиланням business.axdraft.com

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

ДОДАТКОВО

Правила
отримання
зворотної
інформації про
дисципліну*

Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Результати опитування студентам надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/poriadok-opituvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja>

Оновлення*

За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни в законодавстві України, наукових психолого-педагогічних дослідження особистості, діяльності та професійної діяльності, враховуючи досвід зарубіжних країн стосовно організації професійної діяльності фахівців певної галузі.

При викладанні даної дисципліни враховано вимоги Закону України "Про вищу освіту" та нормативні документи щодо організації освітнього процесу в ЗВО. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni>

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачів стосовно новітніх змін в галузі педагогіки та психології та використання сучасних технологій навчання. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Навчання осіб з
інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з

інвалідністю доступно за посиланням
<http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики,
представники
бізнесу, фахівці,
залучені до
викладання

До викладання курсу долучені:

Бучак Ананій Олександрович – керівник Рівненського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

Колодич Оксана Богданівна - завідувач ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти РОІППО, кандидат психологічних наук, доцент;

Фалко Євгенія Василівна – директор Комунального закладу «Клеванська спеціальна школа №1 I-III ступенів» Рівненської обласної ради.

Інтернаціоналі-
зація

Електронні бібліотеки:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

Як знайти статтю у Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

База періодичних видань:

<https://www.scimagoir.com/>

Електронний каталог:

<http://nuwm.edu.ua/MySQL/>

Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 20 год	Прак. 10 год	Самостійна робота 60 год
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПР4 Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.		

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Провести круглий стіл на тему «Психологічні особливості розвитку та формування особистості». Розробити та апробувати психотерапевтичну програму допомоги клієнтам методами психокорекції на основі психодіагностичного дослідження. Підготувати публічний виступ та презентації особливостей формування особистості, групи та організації.
Методи та технології навчання	Міні-лекції, презентації, семінар-обговорення, семінар-практикум, перегляд відео- матеріалів, фільмів, творчі методи навчання, метод кейсів, професійне моделювання.
Засоби навчання	Мультимедіа-, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали.
За поточну (практичну) складову оцінювання - 10 балів	

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПР5

Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Підготувати майстер-клас з визначеного психотерапевтичного напрямку, використовуючи методики та техніки (психоаналізу, гештальт-терапії, символдрами, ізотерапії, казкотерапії, лялькотерапії, музикотерапії тощо). Розробити методику психокорекційного впливу із застосуванням метафоричних асоціативних карт. Підготувати публічний виступ щодо презентації методик та технік психокорекції (психоаналізу, гештальт-терапії, символдрами, арт-терапії тощо). Провести психологічний тренінг на тему «Методи психологічної допомоги в інклюзивній освіті». Підготувати публічний виступ щодо презентації методик та технік психологічної допомоги з дітьми, які мають ОПП.
Методи та технології навчання	Міні-лекції, практичні методи навчання, презентації, обговорення, диспут, емпіричне

	психодіагностичне дослідження
Засоби навчання	Мультимедіа-, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали, метафоричні карти, фарби, глина, пісок, іграшки, олівці.
За поточну (практичну) складову оцінювання - 10 балів	
<p align="center">РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПР6</p> <p align="center">Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p>	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	<p>Підготувати і провести навчальний семінар з питань застосування психокорекційних методів в сфері інклюзивної освіти.</p> <p>Підготувати майстер-клас з визначеного психотерапевтичного напрямку, використовуючи методики та техніки, адаптовані для дітей, які мають певні фізичні вади (зору, слуху, опорно-рухові та ін.).</p> <p>Розробити та апробувати психокорекційну програму допомоги педагогам у роботі з інклюзією.</p> <p>Розробити методику психокорекційного впливу із застосуванням метафоричних асоціативних карт.</p> <p>Підготувати публічний виступ щодо презентації методик та технік психокорекції.</p>
Методи та технології навчання	Міні-лекції, практичні методи навчання презентації, обговорення, диспут, професійне моделювання
Засоби навчання	Мультимедіа-, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали, метафоричні карти, фарби, глина, пісок, іграшки, олівці.
За поточну (практичну) складову оцінювання — 10 балів	
<p align="center">РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПР8</p> <p align="center">Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації</p>	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Підготувати і провести навчальний семінар з питань впливу психокорекційних методів на формування особистості та формування фахових компетенцій у психолога-практика.

	<p>Підготувати майстер-клас з визначеного психотерапевтичного напрямку, використовуючи методики та техніки різних видів психокорекції, які варто застосовувати для дітей з ОПП.</p> <p>Підготувати публічний виступ щодо презентації методик та технік психокорекції в сфері інклюзивної освіти.</p>
Методи та технології навчання	Міні-лекції, практичні методи навчання, презентації, обговорення, диспут, метод тренінгу, психологічне консультування.
Засоби навчання	Мультимедіа-, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали.
За поточну (практичну) складову оцінювання — 10 балів	
<p align="center">РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПР9</p> <p align="center">Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p>	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	<p>Підготувати і провести навчальний семінар «Етика та філософія інклюзивної освіти».</p> <p>Підготувати майстер-клас про нормативно-правові аспекти інклюзивної освіти В Україні».</p> <p>Підготувати публічний виступ щодо презентації з нормативно-правової документації супроводу в інклюзивній освіті.</p>
Методи та технології навчання	Міні-лекції, практичні методи навчання, презентації, обговорення, диспут, метод тренінгу, психологічне консультування.
Засоби навчання	Мультимедіа-, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали.
<p align="center">РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН10</p> <p align="center">Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.</p>	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	<p>Розробити та апробувати психокорекційну програму допомоги педколективу у впровадженні інклюзії.</p> <p>Проаналізувати ефективність психокорекційної програми.</p> <p>Розробити методичні рекомендації педколективу у роботі з дітьми з ОПП. Проаналізувати ефективність психотерапевтичного впливу.</p>

	Розробити методичні рекомендації для батьків дітей з ОПП в ході проведення інклюзивного навчання. Проаналізувати ситуацію у професійній діяльності психолога яка визначає стратегічний розвиток організації, написати реферат, відповідно вимог. Розробити програму особистісного розвитку, виховання та самовиховання корекційного психолога.
Методи та технології навчання	Міні-лекції, презентації, тренінги, обговорення, семінар-диспут, рольові ігри, ситуаційні дослідження
Засоби навчання	Мультимедіа-, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали
За поточну (практичну) складову оцінювання – 10 балів	
За поточну (практичну) складову оцінювання - 60 балів	За модульний (теоретичний) контроль знань (ПР4, ПР5, ПР6, ПР8, ПР9, РН10) модуль1 – 20 балів модуль 2 - 20 балів.
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань (ПР4, ПР5, ПР6, ПР8, ПР9, РН10)	40
Усього за дисципліну	100

**для екзаменаційних дисциплін співвідношення поточного (практичного) та модульного (підсумкового) контролів - 60 та 40*

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	

12	12	12	12	13	13	13	13	
----	----	----	----	----	----	----	----	--

ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Нормативно-правова база інклюзивної освіти

Результати навчання ПР4, ПР5, ПР6, ПР8, ПР9, РН10	Кількість годин: лекції – 2 практ. - 0	Література: 1. Конвенція про права осіб з інвалідністю // Конвенцію ратифіковано Законом № 1767–VI від 16.12.2009. – Документ 995_g71, чинний, поточна редакція — Редакція від 06.07.2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71 2. Факультативний протокол до Конвенції про права осіб з інвалідністю // Конвенцію ратифіковано Законом № 1767–VI від 16.12.2009 – Документ 995_g72, чинний, поточна редакція – Редакція від 06.07.2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g72 3. ЮНЕСКО. 2013. Підсумковий документ технічної консультації з питання виховання глобальної громадянськості. Виховання в дусі глобальної громадянськості: нова перспектива. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002241/224115E.pdf 4. ЮНЕСКО. 2006. Всесвітня доповідь по моніторингу ОДВ 2006 р. Грамотність: життєва необхідність, с. 154. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unesco.org/education/GMR2006/full/chapt6_eng.pdf .
Опис теми	Міжнародне право в інклюзії, нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти в Україні, підтримка інклюзивної освіти, інклюзивне навчання, стратегія інклюзивного навчання, освітнє середовище, компоненти інклюзивної освіти.	

Тема 2. Етика та філософія інклюзії

Результати навчання ПР4, ПР5, ПР6, ПР8, ПР9, РН10	Кількість годин: лекції - 2 практ. - 2	Література: 1. Байда Л.Ю., Красюкова-Еннс О.В., Буров С.Ю., Азін В.О., Грибальський Я.В., Найда Ю.М. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник. за заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової-Еннс О.В. Київ: Главник, 2012. 216 с. 2. Колупаєва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доп. 3. та перероблене: наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва. – Київ: Знання, 2008. 126 с. 4. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: [монографія] / А.А. Колупаєва. Київ: «Самміт-Книга», 2009.
---	--	---

		<p>326 с.</p> <p>5. Колупасва А.А., Таранченко О.М. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів / А. А. Колупасва, О. М. Таранченко. – Навчально-методичний посібник. Київ: Знання, 2010. 96 с.</p> <p>6. Лорман Т. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / Т. Лорман, Дж. Депплер, Д. Харві; пер. з англ. Київ: СПД–ФО Парашин І. С., 2010. 296 с.</p>
Опис теми	<p>Інклюзія, соціальна концепція, цінності інклюзії, основний принцип інклюзії, основна ідея інклюзивної освіти, спрямування інклюзивної освіти, інклюзивна освіта, права дітей та права осіб з інвалідністю, біопсихосоціальна модель інвалідності, етика спілкування з особою з інвалідністю.</p>	
<p>Тема 3. Оптимальне пристосування освітнього простору</p>		
Результати навчання	<p>Кількість годин: лекції - 2 практ. - 0</p> <p>ПР4, ПР6, ПР8, РН10</p>	<p>Література:</p> <p>1. Байда Л.Ю., Красюкова-Еннс О.В. Архітектурна доступність шкіл: навч.-метод. посіб. Кол. авторів: Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В., Буров С. Ю., Азін В. О., Грибальський Я. В., Найда Ю. М. – Київ: Главник, 2012. 216 с.</p> <p>2. Порошенко М.А. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник. Київ: Знання, 2018. 252 с.</p> <p>3. Софій Н.З. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник. Серія «Інклюзивна освіта: крок за кроком» / За заг. ред. Софій Н.З. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 76 с.</p> <p>4. Софій Н.З. Універсальний дизайн в освіті: посібник / За заг. ред. Софій Н.З. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 76 с.</p> <p>5. Хозраткулова І.А. Проблеми впровадження інклюзивного та інтегрованого навчання у загальноосвітніх навчальних закладах / І.А. Хозраткулова // Науковий вісник Миколаївського державного університету ім. В.О. Сухомлинського: зб. наук. праць. Серія «Психологічні науки». – Т.2. Вип. 5. Миколаїв: МДУ ім. В.О. Сухомлинського, 2010. 289 с.</p> <p>6. Юхимець І.В., Савчук Л.О. Підготовка педагогів до роботи в умовах інклюзивного навчання // Вісник науково-дослідницької лабораторії інклюзивної освіти / упорядники: І. В. Юхимець, Л. О. Савчук. – Випуск 3. Рівне: РОППО, 2012. 69 с.</p>
Опис теми	<p>Принципи універсального дизайну, цілі уроку, тип виконання, тип подання матеріалу, робочий простір, простір школи, орієнтація та мобільність, ресурсна кімната, сенсорний куток, ігрова зона, сенсорна кімната, медіатека,</p>	

простір класу, візуальні підказки інтерактивна дошка.

Тема 4. Команда супроводу та її взаємодія

Результати навчання	Кількість годин: лекції - 2 практик. - 2	Література:
ПР4, ПР5, ПР6, ПР8, ПР9, РН10		<ol style="list-style-type: none"> 1. Демченко І. І. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутнього вчителя початкових класів до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти : автореф... дис. на здобуття наукового ступеня доктора пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти», 13.00.03 «Корекційна педагогіка» / І.І.Демченко; Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. Умань, 2016. 46 с. 2. Колупасва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доп. та перероблене: наук.-метод. посіб. / А.А. Колупасва. Київ: Знання, 2008. 126 с. 3. Колупасва А.А., Таранченко О.М. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів. Навчально-методичний посібник. Київ: Знання, 2010. 96 с. 4. Ленів З. Особливості реалізації інклюзії та підготовки відповідних фахівців: проблеми, досвід, перспективи / З. Ленів // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. – Серія 19: корекційна педагогіка та спеціальна психологія. Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. Вип. 28. 125 с. 5. Лорман Т. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практич. посіб. / Т. Лорман, Дж. Депплер, Д. Харві; пер. з англ. Київ: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. 296 с. 6. Луценко І.В. Організаційно-педагогічні умови діяльності асистента вчителя в інклюзивному навчальному закладі : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спец. : 13.00.03 «Корекційна педагогіка» / І.В. Луценко; Інститут спеціальної педагогіки НАПН України. Київ: Знання, 2017. 20 с. 7. Підготовка педагогічних кадрів до роботи з різними категоріями дітей: виклики та можливості: матеріали міжвузівської (заочної) науково-практичної конференції (Хмельницький, 28 лютого 2018 року). – Хмельницький: ПП «А.В. Царук», 2018. 138 с.
Опис теми	<p>Супровід, склад команди супроводу, командна взаємодія, спеціалісти супроводу, адміністрація школи, учитель, асистент учителя, соціальний педагог, вихователь ГПД, практичний психолог, логопед, учитель-дефектолог (тифлопедагог), учитель-дефектолог (сурдопедагог), учитель-дефектолог (олігофренопедагог), учитель-реабілітолог (ортопедагог), медичний працівник закладу освіти.</p>	

Тема 5. Алгоритм надання психолого-педагогічних, корекційно-розвивальних

послуг

Результати навчання ПР4, ПР5, ПР6, ПР8, ПР9, РН10	Кількість годин: лекції - 2 практ. - 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Колупаєва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доп. та перероблене: наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва. Київ: Знання, 2008. 126 с. 2. Ленів З. Особливості реалізації інклюзії та підготовки відповідних фахівців: проблеми, досвід, перспективи / З. Ленів // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. – Серія 19: корекційна педагогіка та спеціальна психологія. Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. Вип. 28. 125 с. 3. Миронова С.П. Робота фахівців з сім'ями, які виховують дітей з особливими освітніми потребами // Актуальні питання корекційної освіти, Випуск N 9. 2017. 4. Миронова С.П. Педагогіка інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / С.П. Миронова. – Кам'янець-Подільський, 2016. 164 с. 5. Підготовка педагогічних кадрів до роботи з різними категоріями дітей: виклики та можливості: матеріали міжвузівської (заочної) науково-практичної конференції (Хмельницький, 28 лютого 2018 року). – Хмельницький: ПП «А.В. Царук», 2018. 138 с. 6. Порошенко М.А. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник. Київ: Знання, 2018. 252 с. 7. Софій Н.З. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник. Серія «Інклюзивна освіта: крок за кроком» / За заг. ред. Софій Н.З. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 76 с.
Опис теми	Етапи супроводу, співпраця команди супроводу та батьків, стадії співпраці, проблеми батьків під час супроводу, модель формування оптимальної позиції батьків Етика спілкування фахівців з батьками, місія батьків, кроки до залучення батьків, контакт та консультації, оптимальний контакт, завдання, прийоми та форми дій, співпраця з інклюзивно-ресурсними центрами.	

Тема 6. Індувідуалізація освітнього процесу

Результати навчання ПР4, ПР5, ПР8, РН10	Кількість годин: лекції - 2 практ. - 2	<p style="text-align: center;">Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колупаєва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доп. та перероблене: наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва. Київ: Знання, 2008. 126 с. 2. Луценко І.В. Організаційно-педагогічні умови діяльності асистента вчителя в інклюзивному навчальному закладі : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спец. : 13.00.03 «Корекційна педагогіка» / І.В. Луценко; Інститут спеціальної педагогіки НАПН України. Київ: Знання, 2017. 20 с. 3. Миронова С.П. Робота фахівців з сім'ями, які виховують
---	--	--

		<p>дітей з особливими освітніми потребами // Актуальні питання корекційної освіти, Випуск N 9. 2017.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Миронова С.П. Педагогіка інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / С.П. Миронова. – Кам'янець-Подільський, 2016. 164 с. 5. Мішаровський Р.М., Тимошенко О.В. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи в процесі занять футболом // Вісник ЧНПУ імені ТГ Шевченка. Чернівці: ЧДПУ. 2011. 212 с. 6. Порошенко М.А. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник. Київ: Знання, 2018. 252 с. 7. Софій Н.З. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник. Серія «Інклюзивна освіта: крок за кроком» / За заг. ред. Софій Н.З. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 76 с.
Опис теми		<p>Індивідуальні особливості навчально-пізнавальної діяльності дітей з ООП, дослідження інтелектуальних здібностей, типові особливості пізнавальної діяльності, соціальної адаптації та поведінки дітей з ООП, тести для проведення комплексної оцінки дитини, індивідуальна програма розвитку, розробка індивідуальної програми розвитку дитини, особистісно орієнтоване навчання, принцип «розвиваючої допомоги», «дослідне учіння», особливості оцінювання досягнень дітей з ООП, оцінювання навчальних досягнень, портфоліо, адаптація оцінювання, моніторинг успішності освітнього процесу, затвердження ІПР.</p>
Тема 7. Професійна та психологічна готовність педагога до навчання дітей з ООП		
<p>Результати навчання</p> <p>ПР4, ПР5, ПР6, ПР8, ПР9, РН10</p>	<p>Кількість годин:</p> <p>лекції - 2</p> <p>практ. - 0</p>	<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ленів З. Особливості реалізації інклюзії та підготовки відповідних фахівців: проблеми, досвід, перспективи / З. Ленів // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. – Серія 19: корекційна педагогіка та спеціальна психологія. Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. Вип. 28. 125 с. 2. Миронова С.П. Педагогіка інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / С.П. Миронова. – Кам'янець-Подільський, 2016. 164 с. 3. Підготовка педагогічних кадрів до роботи з різними категоріями дітей: виклики та можливості: матеріали міжвузівської (заочної) науково-практичної конференції (Хмельницький, 28 лютого 2018 року). – Хмельницький: ІП «А.В. Царук», 2018. 138 с. 4. Софій Н.З. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник. Серія «Інклюзивна освіта: крок за кроком» / За заг. ред. Софій Н.З. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 76 с.

Опис теми	Професійна та психологічна готовність педагога. Кроки педагога для включення дитини з ООП в освітній процес. Педагогічна супервізія. Алгоритм проведення супервізійних груп. Загальні рекомендації педагогам з формування учбової поведінки у дітей з ООП.		
Тема 8. Психолого-педагогічний супровід осіб з ООП в закладах освіти			
Результати навчання ПР4, ПР5, ПР6, ПР8, ПР9, РН10	Кількість годин: лекції - 4 прак. - 2	<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колупаєва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доп. та перероблене: наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва. Київ: Знання, 2008. 126 с. 2. Луценко І.В. Організаційно-педагогічні умови діяльності асистента вчителя в інклюзивному навчальному закладі : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спец. : 13.00.03 «Корекційна педагогіка» / І.В. Луценко; Інститут спеціальної педагогіки НАПН України. Київ: Знання, 2017. 20 с. 3. Миронова С.П. Робота фахівців з сім'ями, які виховують дітей з особливими освітніми потребами // Актуальні питання корекційної освіти, Випуск N 9. 2017. 4. Миронова С.П. Педагогіка інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / С.П. Миронова. – Кам'янець-Подільський, 2016. 164 с. 5. Мішаровський Р.М., Тимошенко О.В. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи в процесі занять футболом // Вісник ЧНПУ імені ТГ Шевченка. Чернігів: ЧДПУ. 2011. 212 с. 6. Таранченко О.М., Найда Ю.М. Диференційоване викладання в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / За загальною редакцією Колупаєвої А.А. Київ: Видавнича група «АТОПОЛ», 2012. 120 с. (Серія «Інклюзивна освіта»). 	
Опис теми	Психолого-педагогічний супровід дітей з ООП в загальноосвітніх навчальних закладах. Психолого-педагогічний супровід студентів з ООП у вищих навчальних закладах. Стратегія використання у викладанні технології «Диференційованої інструкції». Стратегія використання у викладанні технології «Прямого навчання». Стратегія використання у викладанні технології «Навчання без помилок». Стратегія використання методу взаємного навчання.		

Лектор, к.психол.н., доцент

С.Г. Шнак